

Rachels valg

Vi journalister og fotografer er barske av oss. Tramper inn i lokalene og forstyrrer noe forferdelig. Det blitzes og hviskes, mobilene lager flystøy i høyttaleranlegget når kveldens hovedperson holder talen. Det er jo jobben vår, og vi må videre. Hjem til deadline, av gårde til neste jobb. Oppleve noe gjør vi hele tiden. Av og til så mye at en føler seg om ikke avstumpet, så i hvert fall littegrann - mett. Og sulten på nista som ligger tørket igjen på skrivebordet.

Men av og til skjer det at det kommer et menneske og trækker litt på utgatte joggesko og lager rot i notatene. En som får deg til å løfte hodet, lytte ordentlig og skikkelig se. Og til alt overmål få tårer i øynene! (Så noen det?) Der borte ved det øverste bordet sitter en eldre, gråhåret dame, nett i klærne, varm i blikket. Hun bøyer seg ned og stryker lommestørkelet diskret under brilleglassene. «På vegne av Hans Majestet Kong Harald har jeg den ære og glede å tildele Rachel Trovi Kongens Fortenstmedalje i gull», sier en smilende fylkesmann Solveig Sollie.

Den lille kvinnen med knute i nakken som går alene i timesvis under brennende sol, høljregn, i møkkete Manila-gater. Hun gir medisin, husrom og mat. Hun skaffer penger til skolegang, og gir kvinner et sted å føde barna sine. Rachel Trovi går i fengselet og hjelper barn som sitter arrestert. Hun sier: «Jeg har delt kår med de fattige, bare ikke spist maten deres fordi jeg må passe på helsen min. Når jeg har kjøpt gaver som jeg skal ta med hjem til barna mine, har jeg smuglet dem inn bakveien for at barna der ikke skulle se dem. Det blir vondt for dem. De kan aldri få sånne gaver.»

**SPÅNEM
FREDAG**

Men Rachel Trovi har gitt dem Håpets Havn. Håpets Havn som også ble redningen for henne selv da livet som enke ble for hardt å bære, og hun ikke fant mening i noe. Hun fulgte et kall fra Gud om å hjelpe de fattige.

Jaha, sier vi. Jeg får neppe noe kall fra Gud. Men livet stinker i blant for oss andre, også. Hvem kunne gjort som Rachel Trovi? Kunne jeg i en gitt situasjon kastet mitt materielle liv på båten, fulgt en tanke som ikke handlet om å gjøre mitt eget liv mer bekvemt, men det motsatte? Hardt å innrømme det, men nei.

Så er det sånn at alle hedersmenneskene jeg har møtt på min vei, har en tanke til felles: Du får mer enn du gir. Livet ditt får en betydning. Å røre rundt i egen angst og lav selvtillit er det siste du har tid til. Flere av de såkalte «tyskertøsene» jeg har møtt, har snudd sin katastrofe til å hjelpe andre som har det verre enn seg selv. De er bitre på et samfunn som ikke forsto, men bruker eksempelets makt når de tar igjen. Dermed vinner de verdigheten tilbake.

En 76 år gammel tankevekker.

Aldri har så mange gått til terapeut som nå. Amerikanerne tilbringer snart mer tid hos psykiateren enn i sin egen familie. Noen vil si at vi har for mye tid til å tenke. Samtidig for dårlig tid til å dyrke nære relasjoner til andre mennesker. Storfamiliene bor sjelden på samme sted, vi aktiviseres og underholdes i et kretsløp av timefyll som har innhold ja, men ikke på det nære, menneskelige planet. Hver jul må Røde Kors lage TV-reklame for å få oss til å ringe ensomme familiemedlemmer.

Hvorfor renner tårene når vi hører Rachel Trovi snakke? Kanskje fordi hun treffer dette såre punktet, det som forteller oss at hun har rett, det som gir stikk av beundring og litt misunnelse. For vi vet jo at bilen, huset, fritidseiendommer og sydenturer er som sandkorn i livets blåst. Det er ikke den nye Mazda'n i -83 vi husker best når livet en gang skal oppsummeres. Kanskje heller øyeblikkene du ble gledet av noen, eller gledet noen selv?

Rachel Trovi er først og fremst håp for slumbarna i Manila. Samtidig er hun en 76 år gammel tankevekker for oss i verdens rikeste land. Vi er litt fattige vi, også.

Kongens fortensmedalje i gull er det minste vi kunne gi tilbake. Takk skal du ha, Rachel.

Reportasjeleder Anne Spånem